

فهرست مطالب

۱۱	بخش اول: کلیات.....
۱۲	فصل اول: تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن.....
۱۳	فصل دوم: دعوای عمومی و دعوای خصوصی.....
۳۵	بخش دوم: کشف جرم و تحقیقات مقدماتی.....
۳۶	فصل اول: دادسرا و حدود صلاحیت آن.....
۴۰	فصل دوم: ضابطان دادگستری و تکالیف آنان.....
۵۵	فصل سوم: وظایف و اختیارات دادستان.....
۷۵	فصل چهارم: وظایف و اختیارات بازپرس.....
۷۵	مبحث اول- اختیارات بازپرس و حدود آن.....
۸۸	مبحث دوم - صلاحیت بازپرس.....
۹۶	فصل پنجم: معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی.....
۱۱۰	فصل ششم: احضار، جلب و تحقیق از متهم، شهود و مطلعان.....
۱۱۰	مبحث اول- احضار، جلب و تحقیق از متهم.....
۱۲۶	مبحث دوم - احضار و تحقیق از شهود و مطلعان.....
۱۳۲	فصل هفتم: قرارهای تأمین و نظارت قضایی.....
۱۶۳	فصل هشتم: اقدامات بازپرس و دادستان پس از ختم تحقیقات.....
۱۸۴	فصل نهم: تحقیقات مقدماتی جرائم اطفال و نوجوانان.....
۱۸۸	فصل دهم: وظایف و اختیارات دادستان کل کشور.....
۱۹۱	بخش سوم: دادگاه‌های کیفری، رسیدگی و صدور رأی.....
۱۹۲	فصل اول: تشکیلات و صلاحیت دادگاه‌های کیفری.....
۲۴۴	فصل دوم: رسیدگی به ادله اثبات.....
۲۵۰	فصل سوم: رسیدگی در دادگاه‌های کیفری.....
۲۵۰	مبحث اول - کیفیت شروع به رسیدگی.....
۲۶۸	مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....
۲۷۱	مبحث سوم - صدور رأی.....
۲۷۶	فصل چهارم: رسیدگی در دادگاه کیفری یک.....
۲۷۶	مبحث اول - مقدمات رسیدگی.....

۲۸۲	مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....
۲۸۶	مبحث سوم - صدور رأی.....
۲۸۹	فصل پنجم: رأی غیابی و واخواهی.....
۲۹۳	فصل ششم: رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان.....
۲۹۳	مبحث اول - تشکیلات.....
۲۹۴	مبحث دوم - ترتیب رسیدگی.....
۲۹۸	فصل هفتم: احاله.....
۳۰۴	فصل هشتم: رد دادرس.....
۳۱۱	بخش چهارم: اعتراض به آراء.....
۳۱۲	فصل اول: کلیات.....
۳۳۲	فصل دوم: کیفیت رسیدگی دادگاه تجدیدنظر استان.....
۳۴۵	فصل سوم: کیفیت رسیدگی دیوان عالی کشور.....
۳۵۴	فصل چهارم: اعاده دادرسی.....
۳۶۹	بخش پنجم: اجرای احکام کیفری و اقدامات تأمینی و تربیتی.....
۳۷۰	فصل اول: کلیات.....
۳۸۵	فصل دوم: اجرای مجازات حبس.....
۳۹۱	فصل سوم: اجرای محکومیت‌های مالی.....
۳۹۶	فصل چهارم: اجرای سایر احکام کیفری.....
۴۰۰	فصل پنجم: اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط، قرار تعویق صدور حکم، نظام نیمه‌آزادی و آزادی تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی.....
۴۰۳	بخش ششم: هزینه دادرسی.....
۴۰۷	بخش هفتم: سایر مقررات.....
۴۱۱	بخش هشتم: آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح.....
۴۱۲	فصل اول: کلیات.....
۴۱۵	فصل دوم: تشکیلات دادرسی و دادگاه‌های نظامی.....
۴۲۱	فصل سوم: صلاحیت.....
۴۲۶	فصل چهارم: کشف جرم و تحقیقات مقدماتی.....
۴۲۶	مبحث اول - ضابطان نظامی و تکالیف آنان.....
۴۳۰	مبحث دوم - کارشناسی.....
۴۳۰	مبحث سوم - احضار.....
۴۳۱	مبحث چهارم - قرار بازداشت موقت.....

۴۳۵	مبحث پنجم - مرور زمان
۴۳۶	فصل پنجم: وکالت در دادسرا و دادگاه نظامی
۴۳۸	فصل ششم: ترتیب رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی
۴۴۰	فصل هفتم: تجدیدنظر و اعاده دادرسی
۴۴۳	فصل هشتم: اجرای احکام
۴۴۴	فصل نهم: زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی
۴۴۵	بخش نهم: رسیدگی الکترونیکی
۴۵۳	بخش دهم: آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای
۴۶۱	بخش یازدهم: آیین دادرسی جرائم اشخاص حقوقی
۴۶۹	بخش دوازدهم: سایر مقررات
۴۷۱	آرای وحدت رویه
۴۸۷	منابع

علائم اختصاری

ق.آ.د.ک	قانون آیین دادرسی کیفری
ق.آ.د.د.ع.ا.م	قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)
ق.ت.د.ع.ا	قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب
ق.ت.ح.ص.د.د.ن	قانون تعیین حدود صلاحیت دادرراها و دادگاه‌های نظامی کشور
ق.م.ق.ک.ا	قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
ق.م.م.م	قانون مبارزه با مواد مخدر
ق.م.ت.م.ت	قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
ق.ت.م.م.ا.ا.ک	قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری
ق.م.ا	قانون مجازات اسلامی
ق.م.ا.ت	قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده
ق.م.ا.س.ب	قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند
ق.م.ا.ا.پ.ه	قانون مجازات اخلال کنندگان در امنیت پرواز هواپیما و خرابکاری در وسائل و تأسیسات هواپیمایی
ق.ت.ح.و.ا.م.ر	قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران
ق.م.ج.ن.م	قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح
ق.ک.و	قانون کنوانسیون وین
ق.ص.چ	قانون صدور چک
ق.ن.ر.ق	قانون نظارت بر رفتار قضات
ق.ا.س.ن.ا	قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد
ق.ح.ا.ن	قانون حمایت از اطفال و نوجوانان
ق.ح.ح.ش	قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی
ق.ا	قانون اساسی
آ.س.ت.ح	آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی
آن.ا.ح	آیین نامه نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس و عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و اقامت در محل یا محل‌های معین
آ.د.د.و.ر	آیین نامه دادرها و دادگاه‌های ویژه روحانیت
آ.ا.ق.ن.ت.ق	آیین نامه شیوه اجرای قرارهای نظارت و تأمین قضایی

بخش اول

کلیات

فصل اول:

تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن

ماده ۱ - آیین دادرسی کیفری مجموعه مقررات و قواعدی است که برای کشف جرم، تعقیب متهم، تحقیقات مقدماتی، میانجیگری، صلح میان طرفین، نحوه رسیدگی، صدور رأی، طرق اعتراض به آراء، اجرای آراء، تعیین وظایف و اختیارات مقامات قضایی و ضابطان دادگستری و رعایت حقوق متهم، بزه‌دیده و جامعه وضع می‌شود.

ماده ۲ - دادرسی کیفری باید مستند به قانون باشد، حقوق طرفین دعوی را تضمین کند و قواعد آن نسبت به اشخاصی که در شرایط مساوی به سبب ارتکاب جرائم مشابه تحت تعقیب قرار می‌گیرند، به صورت یکسان اعمال شود.

ماده ۳ - مراجع قضایی باید با بی‌طرفی و استقلال کامل به اتهام انتسابی به اشخاص در کوتاه‌ترین مهلت ممکن، رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند و از هر اقدامی که باعث ایجاد اختلال یا طولانی شدن فرایند دادرسی کیفری می‌شود، جلوگیری کنند.

ماده ۴ - اصل، برائت است. هرگونه اقدام محدودکننده، سالب آزادی و ورود به حریم خصوصی اشخاص جز به حکم قانون و با رعایت مقررات و تحت نظارت مقام قضایی مجاز نیست و در هر صورت این اقدامات نباید به گونه‌ای اعمال شود که به کرامت و حیثیت اشخاص آسیب وارد کند.

ماده ۵ - متهم باید در اسرع وقت، از موضوع و ادله اتهام انتسابی آگاه و از حق دسترسی به وکیل و سایر حقوق دفاعی مذکور در این قانون بهره‌مند شود.

ماده ۶ - متهم، بزه‌دیده، شاهد و سایر افراد ذی‌ربط باید از حقوق خود در فرایند دادرسی آگاه شوند و ساز و کارهای رعایت و تضمین این حقوق فراهم شود.

ماده ۷ - در تمام مراحل دادرسی کیفری، رعایت حقوق شهروندی مقرر در «قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳/ ۲/ ۱۵» از سوی تمام مقامات قضایی، ضابطان دادگستری و سایر اشخاصی که در فرایند دادرسی مداخله دارند، الزامی است. متخلفان علاوه بر جبران خسارات وارده، به مجازات مقرر در ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/ ۳/ ۲ محکوم می‌شوند، مگر آنکه در سایر قوانین مجازات شدیدتری مقرر شده باشد.

فصل دوم: دعوی عمومی و دعوی خصوصی

ماده ۸ - محکومیت به کیفر فقط ناشی از ارتکاب جرم است و جرم که دارای جنبه الهی است، می تواند دو حیثیت داشته باشد:

الف - حیثیت عمومی از جهت تجاوز به حدود و مقررات الهی یا تعدی به حقوق جامعه و اخلال در نظم عمومی

ب - حیثیت خصوصی از جهت تعدی به حقوق شخص یا اشخاص معین

ماده ۹ - ارتکاب جرم می تواند موجب طرح دو دعوی شود:

الف - دعوی عمومی برای حفظ حدود و مقررات الهی یا حقوق جامعه و نظم عمومی

ب - دعوی خصوصی برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم و یا مطالبه کیفرهایی که به موجب قانون حق خصوصی بزه دیده است مانند حد قذف و قصاص

ماده ۱۰ - بزه دیده شخصی است که از وقوع جرم متحمل ضرر و زیان می گردد و چنانچه تعقیب مرتکب را درخواست کند، «شاکی» و هرگاه جبران ضرر و زیان وارده را مطالبه کند، «مدعی خصوصی» نامیده می شود.

ماده ۱۱ - تعقیب متهم و اقامه دعوی از جهت حیثیت عمومی بر عهده دادستان و اقامه دعوی و درخواست تعقیب متهم از جهت حیثیت خصوصی با شاکی یا مدعی خصوصی است.

ماده ۱۲ - تعقیب متهم در جرائم قابل گذشت، فقط با شکایت شاکی شروع و در صورت گذشت او موقوف می شود.

تبصره - تعیین جرائم قابل گذشت به موجب قانون است.

ماده ۱۳ - تعقیب امر کیفری که طبق قانون شروع شده است و همچنین اجرای مجازات موقوف نمی شود، مگر در موارد زیر:

الف - فوت متهم یا محکوم‌علیه

ب - گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در جرائم قابل گذشت

پ - شمول عفو

ت - نسخ مجازات قانونی

ث - شمول مرور زمان در موارد پیش‌بینی شده در قانون

ج - توبه متهم در موارد پیش‌بینی شده در قانون

چ - اعتبار امر مختوم

تبصره ۱ - درباره دیه مطابق قانون مجازات اسلامی عمل می‌گردد.

تبصره ۲ - هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افاقه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی یا قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی و کیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

ماده ۱۴ - شاکی می‌تواند جبران تمام ضرر و زیان‌های مادی و معنوی و منافع ممکن‌الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۱ - زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می‌تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جرأید و امثال آن حکم نماید.

تبصره ۲ - منافع ممکن‌الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن‌الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرائم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی‌شود.

ماده ۱۵ - پس از آنکه متهم تحت تعقیب قرار گرفت، زیان دیده از جرم می‌تواند تصویر یا رونوشت مصدق تمام ادله و مدارک خود را جهت پیوست به پرونده به مرجع تعقیب تسلیم کند و تا قبل از اعلام ختم دادرسی، دادخواست ضرر و زیان خود را تسلیم دادگاه کند. مطالبه ضرر و زیان و رسیدگی به آن، مستلزم رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است.

ماده ۱۶ - هرگاه دعوای ضرر و زیان ابتداء در دادگاه حقوقی اقامه شود، دعوای مذکور قابل طرح در دادگاه کیفری نیست، مگر آنکه مدعی خصوصی پس از اقامه دعوی در دادگاه حقوقی، متوجه شود که موضوع واجد جنبه کیفری نیز بوده است که در این صورت می‌تواند با استرداد دعوی، به دادگاه کیفری

مراجعه کند. اما چنانچه دعوای ضرر و زیان ابتداء در دادگاه کیفری مطرح و صدور حکم کیفری به جهتی از جهات قانونی با تأخیر مواجه شود، مدعی خصوصی می‌تواند با استرداد دعوی، برای مطالبه ضرر و زیان به دادگاه حقوقی مراجعه کند. چنانچه مدعی خصوصی قبلاً هزینه دادرسی را پرداخته باشد نیازی به پرداخت مجدد آن نیست.

ماده ۱۷ - دادگاه مکلف است ضمن صدور رأی کیفری، در خصوص ضرر و زیان مدعی خصوصی نیز طبق ادله و مدارک موجود رأی مقتضی صادر کند، مگر آنکه رسیدگی به ضرر و زیان مستلزم تحقیقات بیشتر باشد که در این صورت، دادگاه رأی کیفری را صادر و پس از آن به دعوای ضرر و زیان رسیدگی می‌نماید.

ماده ۱۸ - هرگاه رأی قطعی کیفری مؤثر در ماهیت امر حقوقی باشد، برای دادگاهی که به امر حقوقی یا ضرر و زیان رسیدگی می‌کند، لازم‌الاتباع است.

ماده ۱۹ - دادگاه در مواردی که حکم به رد عین، مثل و یا قیمت مال صادر می‌کند، مکلف است میزان و مشخصات آن را قید و در صورت تعدد محکوم‌علیه، حدود مسؤولیت هر یک را مطابق مقررات مشخص کند.

تبصره - در صورتی که حکم به پرداخت قیمت مال صادر شود، قیمت زمان اجرای حکم، ملاک است.

ماده ۲۰ - سقوط دعوای عمومی موجب سقوط دعوای خصوصی نیست. هرگاه تعقیب امر کیفری به جهتی از جهات قانونی موقوف یا منتهی به صدور قرار منع تعقیب یا حکم برائت شود، دادگاه کیفری مکلف است، در صورتی که دعوای خصوصی در آن دادگاه مطرح شده باشد، مبادرت به رسیدگی و صدور رأی نماید.

ماده ۲۱ - هرگاه احراز مجرمیت متهم منوط به اثبات مسائلی باشد که رسیدگی به آنها در صلاحیت مرجع کیفری نیست، و در صلاحیت دادگاه حقوقی است، با تعیین ذی‌نفع و با صدور قرار اناطه، تا هنگام صدور رأی قطعی از مرجع صالح، تعقیب متهم، معلق و پرونده به صورت موقت بایگانی می‌شود. در این صورت، هرگاه ذی‌نفع ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ قرار اناطه بدون عذرموجه به دادگاه صالح رجوع نکند و گواهی آن را ارائه ندهد، مرجع کیفری به رسیدگی ادامه می‌دهد و تصمیم مقتضی اتخاذ می‌کند.

تبصره ۱ - در مواردی که قرار اناطه توسط بازپرس صادر می‌شود، باید ظرف سه روز به نظر دادستان برسد. در صورتی که دادستان با این قرار موافق نباشد حل اختلاف طبق ماده (۲۷۱) این قانون به عمل می‌آید.

تبصره ۲ - اموال منقول از شمول این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۳ - مدتی که پرونده به صورت موقت بایگانی می‌شود، جزء مواعد مرور زمان محسوب نمی‌شود.

سؤالات فصل دوم دعوی عمومی و دعوی خصوصی

۱- دارنده چک بلامحل بر علیه صادر کننده آن شکایت و پس از رسیدگی در دادگاه کیفری دو حکم محکومیت غیابی مبنی بر تحمل یک سال حبس تعزیری صادر می‌شود. پس از ابلاغ دادنامه، محکوم علیه اقدام به واخواهی می‌نماید و شاکی پرونده نیز قبل از اعلام ختم دادرسی در مرحله واخواهی مبادرت به تقدیم دادخواست ضرر و زیان می‌کند، در این صورت:

(وکالت ۱۳۹۰)

- ۱) دادگاه به دعوی ضرر و زیان رسیدگی نموده و حکم مقتضی صادر می‌کند.
- ۲) دادخواست به جهت عدم تقدیم تا پایان جلسه اول دادرسی رد می‌شود.
- ۳) دادگاه با صدور قرار رسیدگی توأمان به موضوع رسیدگی و حکم مقتضی را صادر می‌نماید.
- ۴) چون دادخواست پس از اعلام ختم دادرسی مرحله بدوی تقدیم شده است رد می‌شود.

۲- در موارد نسخ مجازات، دادسرا:

(وکالت گیلان ۱۳۹۰)

- ۱) قرار منع پیگرد صادر می‌نماید.
- ۲) قرار موقوفی تعقیب صادر می‌نماید.
- ۳) قرار ترک تعقیب صادر می‌نماید.
- ۴) در پاره‌ای از موارد قرار منع پیگرد و در برخی موارد قرار موقوفی تعقیب صادر می‌کند.

۳- اگر اتخاذ تصمیم منوط به امری باشد که در صلاحیت دادگاه دیگری است و مرجع رسیدگی کننده به موجب صلاحیت اضافی اعطایی رئیس قوه قضاییه ابلاغ رسیدگی به آن گونه موارد را نیز داشته باشد:

(وکالت گیلان ۱۳۹۰)

- ۱) رسیدگی به امر دوم صرفاً منوط به درخواست ذینفع است.
- ۲) رسیدگی به امر دوم باید با اطلاع دادستان باشد.
- ۳) صدور قرار اناطه الزامی است.
- ۴) نیازی به صدور قرار اناطه نمی‌باشد.

۴- کدام یک از موارد زیر از موجبات صدور قرار موقوفی تعقیب نیست؟ (وکالت ۱۳۹۲)

- ۱) عفو عمومی
- ۲) فوت متهم یا محکوم علیه
- ۳) نسخ مجازات قانونی پس از ارتکاب جرم
- ۴) گذشت شاکی خصوصی در جرم غیرقابل گذشت

۵- گذشت مشروط و معلق شاکی خصوصی: (وکالت ۱۳۹۲)

- ۱) مطلقاً بی تأثیر است.
- ۲) در صورتی که شرط یا معلق علیه تحقق یابد مؤثر است.
- ۳) در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از صدور حکم تحقق یابد مؤثر است.
- ۴) در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از اجرای حکم تحقق یابد مؤثر است.

۶- در صورتی که شخص متهم به قتل عمدی قبل از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود:

(وکالت ۱۳۹۲)

- ۱) تعقیب کیفری موقوف خواهد شد.
- ۲) تعقیب کیفری تا زمان افاقه متوقف خواهد شد. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند.
- ۳) تعقیب کیفری ادامه خواهد یافت.
- ۴) با درخواست دادستان و موافقت دادگاه فقط برای یک بار تعقیب متوقف خواهد شد.

۷- انواع مرور زمان کیفری کدام یک از موارد زیر است؟ (وکالت ۱۳۹۲)

- ۱) مرور زمان تعقیب، مرور زمان دادرسی، مرور زمان اجرای مجازات، مرور زمان شکایت
- ۲) مرور زمان شکایت، مرور زمان تعقیب، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان اجرای مجازات
- ۳) مرور زمان دادرسی، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان اجرای مجازات، مرور زمان شکایت
- ۴) مرور زمان دادرسی، مرور زمان تعقیب، مرور زمان مجازات، مرور زمان شکایت

۸- مرور زمان شکایت در جرایم قابل گذشت، چه مدت است؟ (وکالت ۱۳۹۳)

- ۱) یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم
- ۲) شش ماه از تاریخ اطلاع از وقوع جرم
- ۳) یک سال از تاریخ وقوع جرم
- ۴) شش ماه از تاریخ وقوع جرم

۹- ضرر و زیان معنوی ناشی از جرم در کدام مورد قابل مطالبه است؟ (وکالت ۱۳۹۳)

- ۱) فقط در جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت
- ۲) در کلیه جرایم با هر میزان، به استثنای جرایم مستوجب تعزیرات شرعی و دیه

۳) در کلیه جرایم ارتكابی و با هر میزان

۴) فاقد وجاهت قانونی است و قابل مطالبه نیست

۱۰- در فرایند دادرسی کیفری کدام یک از خسارات زیر در دعوای خصوصی ناشی از جرم در دادگاه کیفری قابل مطالبه است؟
(وکالت ۱۳۹۴)

۱) فقط خسارات مادی بالغ بر ده میلیون ریال

۲) تمام منافع ممکن الحصول و خسارت معنوی

۳) فقط خسارات مادی و معنوی به استثناء جرایم مستوجب تعزیر شرعی

۴) تمام خسارات مادی و نیز خسارات معنوی و منافع ممکن الحصول به استثناء جرایم مستوجب تعزیر شرعی و دیه

۱۱- در مواردی که دادگاه کیفری حکم به پرداخت قیمت مال تلف شده صادر می‌نماید، ملاک پرداخت قیمت کدام زمان است؟
(وکالت ۱۳۹۶)

۱) اجرای حکم ۲) تقدیم دادخواست ضرر و زیان

۳) تلف مال ۴) صدور حکم

۱۲- هرگاه دادگاه کیفری در مورد متهم حکم برائت صادر کند، در خصوص دادخواست مطالبه ضرر و زیان‌های ناشی از جرم که با رعایت تشریفات قانونی تقدیم شده باشد چه تصمیمی باید بگیرد؟
(وکالت کرمانشاه ۱۳۹۶)

۱) علی‌رغم صدور حکم برائت، نسبت به دادخواست مطالبه ضرر و زیان مذکور رسیدگی و حکم مقتضی صادر کند.

۲) پس از صدور حکم برائت، لزوماً باید در خصوص دادخواست مذکور نیز حکم بر بی‌حقی صادر و اعلام کند.

۳) با صدور حکم برائت، تکلیفی در رسیدگی به دادخواست ضرر و زیان ندارد و باید آن را به دادگاه حقوقی ارجاع نماید.

۴) صدور حکم در مورد ضرر و زیان ناشی از جرم توسط مرجع کیفری، صرفاً محدود به موردی است که دادگاه متهم را مجرم تشخیص داده باشد.

۱۳- دادگاه کیفری قرار اناطه صادر می‌کند اما ظرف مهلت قانونی در مرجع ذی صلاح مربوطه طرح دعوی نمی‌شود. تکلیف دادگاه کیفری در این شرایط چیست؟
(وکالت کرمانشاه ۱۳۹۶)

۱) رأساً موضوع را از مرجع ذی صلاح مربوطه پیگیری و تقاضای صدور حکم از آن مرجع می‌نماید.

۲) پرونده را بایگانی می‌کند و تکلیفی در ادامه رسیدگی و صدور حکم ندارد.

۳) به رسیدگی کیفری ادامه می‌دهد و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود.

۴) حکم بر براءة متهم صادر می‌کند.

۱۴- هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مجنون شود، کدام مورد در خصوص ادامه رسیدگی کیفری صحیح است؟
(وکالت کرمانشاه ۱۳۹۶)

۱) صرفاً در جرایم حق الناسی و چنانچه شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که متهم در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام نماید، پس از انتخاب وکیل تسخیری یا تعیینی، رسیدگی کیفری ادامه می‌یابد.

۲) صرفاً در حدودی که جنبه حق اللهی دارند و ادله اثباتی آن از نوع بیّنه شرعی است، پس از درخواست دادستان و تعیین وکیل تسخیری برای متهم، دادرسی کیفری ادامه می‌یابد.

۳) چنانچه متهم قبل از جنون، وکیل تعیین کرده باشد، در کلیه جرایم رسیدگی با حضور وکیل تداوم می‌یابد.

۴) در همه جرایم تا زمان افاقه تعقیب و دادرسی کیفری متوقف می‌شود.

۱۵- منافع ممکن الحصول در کدام صورت قابل مطالبه است؟
(وکالت ۱۳۹۸)

۱) در تمام جرایم، در صورتی که صدق ائتلاف نماید.

۲) در تمام جرایم، در صورتی که حصول آن امکان داشته باشد.

۳) در غیر جرایم موجب تعزیر منصوص شرعی و دیه، در صورتی که صدق ائتلاف نماید.

۴) در غیر جرایم موجب تعزیر منصوص شرعی و دیه، در صورتی که حصول آن امکان داشته باشد.

۱۶- اگر فردی به اتهام سرقت خودرو علیه همکار خود با استناد به یک فقره سند اعلام شکایت کند و همکار وی نیز با استناد به یک سند دیگر، نسبت به خودروی موردنظر شاکی ادعای مالکیت نماید، بازپرس پرونده چه تصمیمی باید اتخاذ نماید؟
(وکالت ۱۳۹۹)

۱) باید با اخذ نظر دادستان، اقدام به صدور قرار اناطه نماید.

۲) مکلف به رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهایی است.

۳) مخیر به رسیدگی با صدور قرار اناطه است.

۴) مکلف به صدور قرار اناطه است.

۱۷- مدت مرور زمان اجرای حکم قطعی جرم تعزیری که مجازات آن ۳ تا ۵ سال حبس است، چه میزان است؟
(مشاوران حقوقی ۱۳۹۰)

۴) ۷ سال

۳) ۱۰ سال

۲) ۵ سال

۱) ۳ سال

۱۸- مطابق قانون آئین دادرسی کیفری کلیه جرایم دادرسی دارای جنبه ..... است.

(مشاوران حقوقی ۱۳۹۰)

- (۱) الهی (۲) عمومی (۳) خصوصی (۴) شرعی

۱۹- کدام یک از موارد صدور قرار موقوفی تعقیب نیست؟

(مشاوران حقوقی ۱۳۹۰)

- (۱) عدم جرم بودن عمل اتهامی (۲) نسخ مجازات قانونی
(۳) عفو (۴) گذشت شاکی خصوصی در جرایم قابل گذشت

۲۰- مهلت مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم .....

(مشاوران حقوقی ۱۳۹۰)

- (۱) تا پایان اولین جلسه دادرسی است. (۲) تا اولین جلسه دادرسی است.
(۳) تا ختم دادرسی در مرحله بدوی است. (۴) تا ختم دادرسی در مرحله تجدیدنظر است.

۲۱- جنون حین ارتکاب جرم از موجبات ..... است.

(مشاوران حقوقی ۱۳۹۰)

- (۱) تعلیق تعقیب (۲) توقف تعقیب
(۳) موقوفی تعقیب (۴) منع تعقیب

۲۲- چنانچه مرتکب در زمان ارتکاب جرم موجب تعزیر، عاقل و پس از آن مبتلا به جنون شود و

پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی باشد چه تصمیمی در مورد وی صادر می‌شود؟

(مشاوران حقوقی ۱۳۹۲)

- (۱) در تمام موارد جنون پس از ارتکاب جرم مانع رسیدگی نیست.
(۲) در هر صورت تعقیب یا رسیدگی توقیف می‌شود.
(۳) تا زمان افاقه تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود مگر آنکه در جرائم حق الناس شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد در فرض افاقه نیز نتواند از خود دفاع کند.
(۴) نسبت به مجازات‌هایی که جنبه حق الناسی دارد مانند قصاص و دیه جنون مانع از تعقیب و رسیدگی نیست، در سایر موارد رسیدگی یا تعقیب متوقف می‌شود.

۲۳- در مواردی که از سوی دادگاه حکم به پرداخت قیمت مال صادر می‌شود، قیمت چه زمانی

(مرکز وکلا ۱۳۹۸)

ملاک است؟

- (۱) اجرای حکم (۲) قطعیت حکم (۳) ابلاغ حکم (۴) صدور حکم

۲۴- مهلت تقدیم دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم به دادگاه تا چه زمانی است؟

(مرکز وکلا ۱۳۹۹)

- (۱) قبل از اعلام ختم دادرسی، مگر آنکه دادستان دعوای کیفری را به صورت شفاهی مطرح نماید که حداکثر ظرف پنج روز است.

۲) قبل از اعلام ختم دادرسی، مگر آنکه دادستان دعوای کیفری را به صورت شفاهی مطرح نماید که حداکثر ظرف یک هفته است.

۳) پایان جلسه اول دادرسی، مگر آنکه دادستان دعوای کیفری را به صورت شفاهی مطرح نماید که حداکثر ظرف پنج روز است.

۴) قبل از اعلام ختم دادرسی

۲۵- اقامه دعوا و تعقیب متهم از جهت حیثیت خصوصی، به ترتیب با کدام یک از اشخاص زیر

است؟ (مرکز وکلا ۱۴۰۰)

۱) شاکی یا مدعی خصوصی - دادستان

۲) شاکی یا مدعی خصوصی - شاکی یا مدعی خصوصی

۳) دادستان - دادستان

۴) دادستان - شاکی یا مدعی خصوصی

۲۶- کدام یک از جرائم زیر مشمول مرور زمان می‌شود؟ (قضاوت ۱۳۹۰)

۱) ارتشاء   ۲) کلاهبرداری   ۳) صدور چک بلامحل   ۴) قذف

۲۷- مدت مرور زمان در جرمی که مجازات قانونی آن بیش از سه سال حبس می‌باشد،

عبارتست از: (قضاوت ۱۳۹۰)

۱) سه سال   ۲) پنج سال   ۳) هفت سال   ۴) ده سال

۲۸- هرگاه تعقیب امر جزائی به جهتی از جهات قانونی موقوف و یا منتهی به صدور حکم برائت

شود: (قضاوت ۱۳۹۰)

۱) رسیدگی به جهات دیگر انجام خواهد گرفت.

۲) به جهات دیگر نیز مطابق رأی برائت یا موقوفی رأی صادر می‌شود.

۳) رسیدگی به جهات دیگر به عهده دادگاه حقوقی یا دیگر مراجع صالح است.

۴) دادگاه در مورد رسیدگی به جهات دیگر تکلیفی ندارد.

۲۹- چنانچه شاکی دادخواست ضرر و زیان به دادگاه کیفری دو تقدیم نموده باشد و دادگاه

کیفری متهم را تبرئه نماید، کدام مورد صحیح است؟ (قضاوت ۱۳۹۲)

۱) مکلف است به دادخواست ضرر و زیان رسیدگی و حکم مقتضی صادر نماید.

۲) دادگاه کیفری پرونده را مختومه و شاکی را به تقدیم دادخواست ضرر و زیان در دادگاه حقوقی

دلالیت می‌نماید.

- ۳) اگر ضرر و زیان معد تصمیم گیری باشد، دادگاه رسیدگی و الا رسیدگی نخواهد کرد.
۴) دادگاه کیفری پرونده را در خصوص ضرر و زیان به دادگاه حقوقی ارسال می‌کند.

۳۰- سهیلا علیه همسرش شکایت کرده که نفقه او را نمی‌دهد، همسرش منکر زوجیت اوست، کدام اقدام صورت می‌گیرد؟ (قضاوت ۱۳۹۳)

- ۱) رسیدگی به شکایت بدون توجه به دفاع زوج
۲) صدور قرار منع تعقیب
۳) صدور قرار موقوفی تعقیب
۴) صدور قرار اناطه (در صورت اختلاف در زوجیت)

۳۱- کدام مورد در خصوص ضرر و زیان ناشی از جرم، صحیح نیست؟ (قضاوت ۱۳۹۴)

- ۱) مهلت تقدیم دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم تا پایان جلسه اول دادرسی است.
۲) شاکی می‌تواند ضرر و زیان مادی، معنوی و منافع ممکن الحصول را مطالبه نماید.
۳) مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم مستلزم رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است.
۴) مقررات مربوط به ضرر و زیان معنوی در مورد تعزیرات منصوص شرعی قابل اجرا نیست.

۳۲- هرگاه دادگاه کیفری متهم را از جهت جنبه عمومی ناشی از جرم تبرئه نماید، نسبت به ضرر و زیان مدعی خصوصی چه تصمیمی اتخاذ می‌نماید؟ (قضاوت ۱۳۹۴)

- ۱) قرار امتناع از رسیدگی
۲) قرار عدم صلاحیت
۳) ادامه رسیدگی و صدور حکم
۴) قرار اناطه

۳۳- کدام مورد از موارد سقوط دعوی عمومی محسوب نمی‌شود؟ (قضاوت ۱۳۹۴)

- ۱) توبه مجرم
۲) قاعده درأ
۳) اعتبار امر مختوم
۴) اناطه کیفری

۳۴- هرگاه یکی از موارد سقوط دعوای عمومی نزد قاضی محقق باشد، کدام قرار باید صادر شود؟ (قضاوت ۱۳۹۵)

- ۱) منع تعقیب
۲) موقوفی تعقیب
۳) بایگانی پرونده
۴) ترک تعقیب

۳۵- کدام یک از ضرر و زیان‌های ناشی از جرم، توسط شاکی قابل مطالبه است؟ (قضاوت ۱۳۹۵)

- ۱) مادی، معنوی و منافع ممکن الحصول
۲) فقط مادی و معنوی
۳) فقط مادی و منافع ممکن الحصول قابل تقویم
۴) فقط مادی

۳۶- شاکی تا چه زمانی می‌تواند دادخواست ضرر و زیان خود را به دادگاه کیفری تقدیم نماید؟

(قضاوت ۱۳۹۵)

- (۱) پایان جلسه اول دادرسی
(۲) پیش از تشکیل جلسه اول دادرسی
(۳) قبل از اعلام ختم دادرسی
(۴) پیش از صدور حکم

۳۷- در جرم صدور چک بلامحل، چنانچه متهم لاشه چک مورد شکایت را به بازپرس تسلیم

نماید، بازپرس چه قراری صادر می‌کند؟ (قضاوت ۱۳۹۵)

- (۱) ترک تعقیب
(۲) جلب به دادرسی
(۳) منع تعقیب
(۴) موقوفی تعقیب

۳۸- فردی موبایل کارکرده دیگری را سرقت و آن را تلف می‌کند. در صورت محکومیت

مرتکب به پرداخت قیمت مال مسروقه قیمت چه زمانی ملاک اخذ از محکوم علیه می‌باشد؟

(قضاوت ۱۳۹۷)

- (۱) خرید محکوم له
(۲) سرقت
(۳) صدور حکم
(۴) اجرای حکم

۳۹- فردی که مرتکب جرم حق الناسی شده است در اثنای تعقیب مبتلا به جنون می‌شود.

چنانچه شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که وی در فرض افاهه هم نتواند از خود رفع اتهام کند،

در مورد وی چگونه اقدام می‌شود؟ (قضاوت ۱۳۹۷)

(۱) صرفاً در صورتی که جرم ارتكابی در صلاحیت دادگاه کیفری یک باشد در صورت عدم معرفی وکیل از سوی ولی، قیم یا سرپرست قانونی او، برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب ادامه می‌یابد.

(۲) در صورت عدم معرفی وکیل از سوی ولی، قیم یا سرپرست قانونی او، برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود.

(۳) در صورت عدم معرفی وکیل از سوی ولی، قیم یا سرپرست قانونی او، بدون وکیل تعقیب ادامه می‌یابد.

(۴) در هر صورت نیازی به تعیین وکیل تعیینی یا تسخیری نیست و تعقیب ادامه می‌یابد.

۴۰- در حین تحقیقات در خصوص اتهام سرقت یک دستگاه اتومبیل توسط بازپرس، متهم مدعی

مالکیت خودرو می‌شود. در کدام صورت قرار اناطه جهت احراز مالکیت خودرو صادر و به دادگاه

حقوقی ارسال می‌شود؟ (قضاوت ۱۳۹۹)

- (۱) صدور قرار اناطه ممنوع است
(۲) با تشخیص بازپرس
(۳) با تقاضای متهم و موافقت شاکی
(۴) با تقاضای شاکی و موافقت دادستان

۴۱- چنانچه متهم در حین ارتکاب جرم مجنون باشد، کدام مورد صحیح است؟

(قضاوت ۱۳۹۹)

- ۱) قرار موقوفی تعقیب صادر می‌شود مگر در جرائم مستلزم پرداخت دیه و حق الناس
- ۲) اگر ادله کافی علیه متهم وجود داشته باشد، با تعیین وکیل رسیدگی می‌شود.
- ۳) قرار موقوفی تعقیب صادر می‌شود.
- ۴) قرار توقف تحقیقات صادر می‌شود.

۴۲- کدام گزینه معنای خاص «دعوی خصوصی» را در بر دارد؟ (ارشد سراسری ۱۳۹۲)

- ۱) دعوی مطالبه هزینه‌های دادرسی
- ۲) دعوی اعاده وضع
- ۳) دعوی مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم
- ۴) دعوی استرداد اموال ناشی از جرم

۴۳- اگر متضررین از جرم متعدد باشند شروع به تعقیب و موقوفی تعقیب و عدم اجرای مجازات

در چه صورت امکان پذیر است؟ (ارشد سراسری ۱۳۹۳)

- ۱) برای شروع به تعقیب، شکایت هر یک از متضررین و برای موقوفی تعقیب، گذشت شکات و برای عدم اجرای مجازات، گذشت همه متضررین ضروری است.
- ۲) برای شروع به تعقیب شکایت هر یک از متضررین کافی است و برای موقوفی تعقیب و عدم اجرای مجازات گذشت همه متضررین ضروری است.
- ۳) برای شروع به تعقیب شکایت همه متضررین و برای موقوفی تعقیب و عدم اجرای مجازات گذشت همه کسانی که شکایت کرده اند ضروری است.
- ۴) برای شروع به تعقیب شکایت هر یک از متضررین کافی است و برای موقوفی تعقیب و عدم اجرای مجازات گذشت همه کسانی که شکایت کرده اند ضروری است.

۴۴- کدام گزینه در خصوص مقام یا مقام هایی که قانوناً اختیار صدور قرار اناطه را دارند درست

است؟ (ارشد سراسری ۱۳۹۳)

- ۱) فقط دادستان
- ۲) فقط بازپرس
- ۳) فقط قاضی رسیدگی کننده به پرونده
- ۴) بازپرس و قاضی رسیدگی کننده به پرونده

۴۵- در خصوص اقامه دعوی ضرر و زیان ناشی از جرم کدام گزینه نادرست است؟

(ارشد سراسری ۱۳۹۳)

- ۱) در صورت فوت متهم، وراثت مکلف به جبران خسارت بزه دیده خواهند بود.
- ۲) برای مطالبه رد مال حاصل از کلاهبرداری رعایت آیین دادرسی مدنی الزامی است.
- ۳) مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم اصولاً مستلزم رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است.

۴) در صورت صدور حکم برائت متهم امکان رسیدگی به دعوای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم در دادگاه کیفری وجود دارد.

۴۶- گذشت منجز شاکی در جرایم تعزیری قابل گذشت به شرح مندرج در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲، منجر به کدام تصمیم می‌شود؟
(ارشد سراسری ۱۳۹۴)

- ۱) قرار تعویق تعقیب و بایگانی موقت پرونده
- ۲) قرار موقوفی تعقیب و یا موقوفی اجرای مجازات
- ۳) صدور حکم مبنی بر برائت متهم از اتهام وارد بر او
- ۴) قرار تعلیق تعقیب یا اجرای مجازات و بایگانی کردن پرونده

۴۷- آثار قطع مرور زمان بر اثر یکی از اقدامات تعقیبی یا تحقیقی کدام است؟

(ارشد سراسری ۱۳۹۴)

- ۱) مدت مرور زمان جدید نصف مدت مرور زمان سپری شده است ولی شرکاء و معاونان جرم از آن بهره مند نمی‌شوند.
- ۲) مرور زمان جدیدی آغاز می‌شود که مدت آن همان مدت مرور زمان قبلی است ولی شامل حال شرکاء و معاونان جرم نمی‌شود و کلیه بزه دیدگان از آن بهره مند می‌گردند.
- ۳) مرور زمان جدیدی آغاز می‌شود که مدت آن همان مدت مرور زمان قبلی است و مدت مرور زمان سپری شده قبل از انقطاع، جزو مرور زمان جدید محاسبه نمی‌شود، همچنین انقطاع مرور زمان مطلق و غیر شخصی است.
- ۴) مرور زمان جدیدی آغاز می‌شود که مدت آن همان مدت مرور زمان قبلی است ولی مدت سپری شده قبل از قطع مرور زمان از آن کسر می‌گردد و این حکم، مباشر، معاون و شرکای جرم را نیز در بر می‌گیرد.

۴۸- هرگاه اجرای مجازات حبس آغاز شده ولی به علت فرار محکوم علیه قطع شود، تاریخ شروع مرور زمان کدام است؟
(ارشد سراسری ۱۳۹۴)

- ۱) شروع حبس
- ۲) قطعیت حکم
- ۳) در این مورد اعمال نمی‌شود
- ۴) قطع اجرای مجازات

۴۹- «الف» در یک سخنرانی به سخنران توهین می‌کند. با شکایت سخنران پرونده تشکیل شده و در حین تحقیقات مقدماتی، «الف» به جنون مبتلا می‌شود. تکلیف بازپرس پرونده چیست؟
(ارشد سراسری ۱۳۹۶)

- ۱) در صورت موافقت دادستان، قرار موقوفی تعقیب را صادر می‌کند.

- ۲) در صورت صلاحدید دادستان و درخواست او قرار تعلیق تعقیب را تا زمان افافه متهم صادر می‌کند.
۳) فارغ از شهادت شهود، در صورت تعیین وکیل پیش از جنون و درخواست وکیل، قرار بایگانی پرونده را تا زمان افافه صادر می‌کند.
۴) در صورت شهادت شهود حاضر در سخنرانی و احراز اینکه «الف» در فرض افافه نیز نمی‌توانست از خود رفع اتهام کند، رسیدگی را ادامه می‌دهد.

۵۰- در خصوص کدام جرم زیر صدور قرار اناطه در حین تحقیقات مقدماتی مطلقاً امکان پذیر نیست؟

(ارشد سراسری ۱۳۹۸)

- ۱) کلاهبرداری   ۲) خیانت در امانت   ۳) سرقت   ۴) اختلاس

۵۱- بازپرس در تصمیم نهایی درباره شخصی که با اسلحه غیرمجاز خودکشی کرده و ورثه وی نیز از کسی شکایت ندارند چه تصمیمی باید نسبت به جرم نگهداری اسلحه غیرمجاز اتخاذ کند؟

(ارشد سراسری ۱۳۹۸)

- ۱) قرار منع تعقیب و دستور ضبط اسلحه و تحویل آن به وزارت دفاع را صادر کند.
۲) قرار موقوفی تعقیب و دستور ضبط اسلحه و تحویل آن به وزارت دفاع را صادر کند.
۳) قرار موقوفی تعقیب صادر و پرونده را جهت تعیین تکلیف ضبط اسلحه به دادگاه ارسال کند.
۴) قرار منع تعقیب صادر و پرونده را جهت تعیین تکلیف ضبط اسلحه به دادگاه ارسال کند.

۵۲- کدام قرار نیازمند تأیید دادستان است؟

(ارشد سراسری ۱۴۰۰)

- ۱) قرار اناطه   ۲) قرار تأمین خواسته
۳) قرار نظارت قضایی   ۴) فک قرار بازداشت موقت

۵۳- مدت مرور زمان تعقیب انتظامی قضاات از تاریخ وقوع تخلف چند سال است؟

(دکتری سراسری ۱۳۹۴)

- ۱) یک   ۲) دو   ۳) سه   ۴) چهار

۵۴- در تصادف منجر به فوت راننده مقصر، قاضی است. برای تعقیب وی اجازه کدام مقام لازم است؟

(دکتری سراسری ۱۳۹۶)

- ۱) رئیس دادگاه عالی انتظامی قضاات   ۲) دادستان انتظامی قضاات
۳) رئیس قوه قضائیه   ۴) دادستان کل کشور

۵۵- کدام مورد در خصوص پرداخت هزینه دادرسی صحیح است؟ (دکتری سراسری ۱۴۰۰)

- (۱) طرح دادخواست تأمین خواسته در دادگاه حقوقی به جهت ضرر و زیان ناشی از جرم، نیاز به پرداخت هزینه دادرسی ندارد.
- (۲) در صورتی که دادخواست مطروحه در دادگاه حقوقی در پی صدور قرار اناطه در پرونده کیفری باشد، پرداخت هزینه دادرسی لازم نیست.
- (۳) اگر پس از طرح دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم در دادگاه حقوقی مدعی آن را مسترد کند، در صورت طرح مجدد دادخواست در همان دادگاه حقوقی، پرداخت مجدد هزینه دادرسی نیاز نیست.
- (۴) در صورتی که سابقاً دادخواست ضرر و زیان در دعوی کیفری طرح شده و به جهت تأخیر در رسیدگی، مدعی با استرداد آن دادخواست برای مطالبه ضرر و زیان به دادگاه حقوقی مراجعه نماید، پرداخت مجدد هزینه دادرسی نیاز نیست.

پاسخنامه فصل دوم دعوای عمومی و دعوای خصوصی

- ۱- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۷ ق.آ.د.ک. دادخواست پس از اعلام ختم دادرسی مرحله بدوی تقدیم شده است و از این جهت رد می‌شود.
- ۲- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. به صراحت بند ۳ ماده ۱۳ قانون آیین دادرسی کیفری تعقیب امر کیفری که طبق قانون شروع شده است با نسخ مجازات قانونی موقوف می‌شود و باید قرار موقوفی تعقیب صادر شود.
- ۳- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. به موجب ماده ۲۱ قانون آیین دادرسی کیفری هنگامی که احراز مجرمیت متهم منوط به اثبات مسائلی باشد که در صلاحیت دادگاه حقوقی است قرار اناطه صادر می‌شود چرا که در موارد صدور قرار اناطه عدم صالح بودن مرجع کیفری شرط است و صدور قرار اناطه الزامی است.
- ۴- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. به صراحت منطوق بند ۳ ماده ۱۳ قانون آیین دادرسی کیفری بیان داشته است گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت موجب موقوف شدن تعقیب می‌شود نه جرایم غیر قابل گذشت، گذشت شاکی در جرایم غیر قابل گذشت می‌تواند از موجبات تخفیف باشد.
- ۵- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۰۱ ق.م.ا. اصل بر این است که گذشت باید منجز و قطعی باشد و به موجب ماده ۱۰۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ به گذشت مشروط و معلق در صورتی ترتیب اثر داده می‌شود که آن شرط یا معلق علیه تحقق یافته باشد.
- ۶- گزینه ۲ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. با توجه به اینکه قتل عمدی از جمله جرایم حق الناسی است به صراحت تبصره ۲ ماده ۱۳ قانون آیین دادرسی کیفری چنانچه شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند با تعیین وکیل دادرسی ادامه پیدا می‌کند.

۷- گزینه ۲ صحیح است. مواد ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷ ق.م.ا. به موجب مواد ۱۰۵ و ۱۰۶ و ۱۰۷ به ترتیب مرور زمان تعقیب، مرور زمان شکایت و مرور زمان اجرای حکم وجود دارد.

۸- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۱۰۶ ق.م.ا. مطابق با ماده ۱۰۶ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ در جرایم تعزیری قابل گذشت هرگاه متضرر از جرم در مدت یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم شکایت نکنند حق کیفری او ساقط می‌شود.

۹- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۱۴ ق.آ.د.ک. با جمع بین ماده ۱۴ و تبصره ۲ آن می‌توان گفت در کلیه جرایم به استثنای جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه می‌توان ضرر و زیان معنوی ناشی از جرم را مطالبه کرد.

۱۰- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۴ ق.آ.د.ک.

۱۱- گزینه ۱ صحیح است. تبصره ماده ۱۹ ق.آ.د.ک.

۱۲- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۰ ق.آ.د.ک. هرگاه تعقیب امر کیفری به جهتی از جهات قانونی یا منتهی به صدور قرار منع تعقیب یا حکم برائت شود دادگاه کیفری مکلف است در مورد دعوای خصوصی رسیدگی و رأی صادر نماید.

۱۳- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. با توجه به قسمت اخیر ماده ۲۰ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه رسیدگی و رأی مقتضی را صادر می‌کند.

۱۴- گزینه ۱ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۶ مراجعه کنید.

۱۵- گزینه ۳ صحیح است.

تبصره ۲ ماده ۱۴ ق.آ.د.ک. با جمع بین ماده ۱۴ و تبصره ۲ آن می‌توان گفت در کلیه جرایم به استثنای جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه می‌توان ضرر و زیان معنوی ناشی از جرم را مطالبه کرد.

۱۶- گزینه ۲ صحیح است.

ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. با استناد به تبصره ۲ ماده ۲۱ قانون آ.د.ک. صدور قرار اناطه نسبت به اموال منقول جایز نیست و بازپرس در این دعوا باید به رسیدگی ادامه دهد.

۱۷- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۰۷ ق.م.ا. با توجه به اینکه مطابق با ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ مجازات حبس ۳ تا ۵ سال از جمله جرایم تعزیری درجه ۵ است توجهاً به بند پ ماده ۱۰۷ آن قانون مرور زمان اجرای احکام قطعی این جرایم با انقضا مدت ۱۰ سال است.

۱۸- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۸ ق.آ.د.ک. صدر ماده ۸ قانون آیین دادرسی کیفری بیان می‌دارد جرم دارای جنبه الهی است و مطلق واژه جرم حکایت از این دارد که کلیه جرایم دارای جنبه الهی است.

۱۹- گزینه ۱ صحیح است. مواد ۱۳، ۲۷۸ ق.آ.د.ک. با ملاحظه مواد ۱۳ و ۲۶۵ و ۲۷۸ می‌توان گفت زمانی که عمل ارتكابی جرم نباشد قرار منع تعقیب یا برائت صادر می‌شود و صدور قرار موقوفی تعقیب در این گونه موارد جایز نیست.

۲۰- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۵ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۱ مراجعه کنید.

۲۱- گزینه ۳ صحیح است. مواد ۱۳، ۲۰۲ ق.آ.د.ک. در ماده ۲۰۲ ق.آ.د.ک اشاره شده است که هرگاه بازپرس در جریان تحقیقات احتمال دهد متهم هنگام ارتكاب جرم مجنون بوده است، تحقیقات لازم را از نزدیکان او و سایر مطلعان به عمل می‌آورد، نظریه پزشکی قانونی را تحصیل می‌کند و با احراز جنون، پرونده را با صدور قرار موقوفی تعقیب نزد دادستان می‌فرستد.

۲۲- گزینه ۳ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۶ مراجعه کنید.

۲۳- گزینه ۱ صحیح است. تبصره ماده ۱۹ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۱۱ مراجعه کنید.

۲۴- گزینه ۱ صحیح است. مواد ۱۵، ۸۶ ق.آ.د.ک. در ماده ۸۶ ق.آ.د.ک با ملاحظه ماده ۸۶ قانون آیین دادرسی کیفری باید عنوان داشت در زمانی که دادستان دعوای کیفری را به صورت شفاهی مطرح می‌کند شاکی می‌تواند در صورت مطالبه ضرر و زیان حداکثر ظرف ۱۵ روز دادخواست خود را تقدیم کند

۲۵- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۱۱ ق.آ.د.ک. باید دقت شود که در هر صورت مطابق با ماده ۱۱ قانون آیین دادرسی کیفری تعقیب متهم با دادستان است و شاکی از حیثیت خصوصی فقط می‌تواند اقامه دعوا کند و درخواست تعقیب متهم را از دادستان بخواهد در این ماده عبارات «تعقیب متهم» با «درخواست تعقیب متهم» متفاوت است و باید به این نکته دقت شود.

۲۶- گزینه ۳ صحیح است. با دقت نظر در تبصره ماده ۳۶ و ماده ۱۰۹ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ چنانچه میزان مال موضوع جرم ارتكابی یک میلیارد ریال یا بیشتر باشد مشمول مرور زمان تعقیب،

صدور حکم و اجرای مجازات نمی‌شوند و از طرفی بزه قذف از جمله جرایمی که موجب حد است لذا گزینه صحیح صدور چک بلامحل است.

۲۷- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۰۷ ق.م.ا. به توضیحات سوال ۱۷ مراجعه کنید.

۲۸- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۰ ق.آ.د.ک. مطابق با ماده ۲۰ قانون آیین دادرسی کیفری هرگاه تعقیب امر کیفری به جهتی از جهات قانونی موقوف یا منتهی به صدور قرار منع تعقیب یا حکم برائت شود دادگاه کیفری مکلف است در صورتی که دعوای خصوصی در آن دادگاه مطرح شده باشد مبادرت به رسیدگی و صدور رأی نماید.

۲۹- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۰ ق.آ.د.ک به توضیحات سوال قبل مراجعه کنید.

۳۰- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۲۱ ق.آ.د.ک

۳۱- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۱۵ ق.آ.د.ک. با مذاقه در مواد ۱۵ و ۱۶ قانون آیین دادرسی کیفری باید به چند نکته توجه داشت:

- ۱- دادخواست ضرر و زیان برای ارائه به دادگاه کیفری مستلزم تحت تعقیب قرار گرفتن متهم است
- ۲- تسلیم دادخواست ضرر و زیان تا قبل از اعلام ختم دادرسی است
- ۳- مطالبه ضرر و زیان و رسیدگی به آن مستلزم رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است
- ۴- اگر دعوای ضرر و زیان ابتدا در دادگاه حقوقی طرح شود این دعوا قابل طرح در دادگاه کیفری نیست مگر اینکه مدعی خصوصی بعد از طرح دعوی در دادگاه حقوقی متوجه شود که موضوع دارای جنبه کیفری می‌باشد که پس از آن با استرداد دعوی می‌تواند به دادگاه کیفری مراجعه کند
- ۵- در صورتی که مدعی خصوصی قبلاً هزینه دادرسی را پرداخته باشد نیازی به پرداخت مجدد آن نیست.

۳۲- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۲۰ ق.آ.د.ک

۳۳- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. با استناد به ماده ۲۱ ق.آ.د.ک صدور قرار اناطه صرفاً جهت اثبات مسائلی است که رسیدگی به آن‌ها در صلاحیت مرجع کیفری نیست و از این جهت صدور این قرار نمی‌تواند موجبی برای سقوط دعوای عمومی باشد.

۳۴- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۱۳ ق.آ.د.ک

- ۳۵- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۱۴ ق.آ.د.ک
- ۳۶- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۵ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۳۱ مراجعه کنید.
- ۳۷- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۷ ق.ص.ج
- ۳۸- گزینه ۴ صحیح است. تبصره ماده ۱۹ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۱۱ مراجعه کنید.
- ۳۹- گزینه ۲ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۱۳ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۶ مراجعه کنید.
- ۴۰- گزینه ۱ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. به توضیحات سوال ۱۶ مراجعه کنید.
- ۴۱- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۰۲ ق.آ.د.ک. تبصره ۱ ماده ۱۵۰ ق.م.ا. به توضیحات سوال ۶ مراجعه کنید.
- ۴۲- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۹ ق.آ.د.ک. دعوای خصوصی برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم و یا مطالبه کیفرهایی که به موجب قانون حق خصوصی بزه دیده است مانند حق قصاص و حد قذف.
- ۴۳- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۰۲ ق.م.ا. به موجب ماده ۱۰۲ قانون مجازات اسلامی هرگاه متضررین از جرم متعدد باشند تعقیب جزایی با شکایت هر یک از آنان شروع می‌شود ولی موقوفی تعقیب، رسیدگی و اجرای مجازات موکول به گذشت تمام کسانی است که شکایت کرده اند.
- ۴۴- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۲۱ ق.آ.د.ک
- ۴۵- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۱ ق.ت.م.م.ا.ک
- ۴۶- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۱۳ ق.آ.د.ک
- ۴۷- گزینه ۲ صحیح است. مواد ۱۰۸، ۱۱۲ ق.م.ا
- ۴۸- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۰۸ ق.م.ا. هرگاه اجرای مجازات بر اثر رفتار عمدی محکوم قطع شده باشد در این صورت مرور زمان اعمال نمی‌شود.
- ۴۹- گزینه ۴ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۱۳ ق.آ.د.ک

۵۰- گزینه ۳ صحیح است. تبصره ۲ ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. جرم سرقت عبارتست از ربودن مال غیر، جرم سرقت در اموال منقول امکان پذیر است.

۵۱- گزینه ۳ صحیح است. مواد ۱۳، ۱۴۸ ق.آ.د.ک. بازپرس مطابق با ماده ۱۳ و ۱۴۸ قانون آیین دادرسی کیفری اقدام می‌نماید.

۵۲- گزینه ۱ صحیح است. تبصره ۱ ماده ۲۱ ق.آ.د.ک. مطابق تبصره ۱ ماده ۲۱ قانون آیین دادرسی کیفری در مواردی که قرار اناطه توسط بازپرس صادر می‌شود ظرف سه روز به نظر دادستان برسد و موافقت یا مخالفت خود را اعلام کند.

۵۳- گزینه ۳ صحیح است. تبصره ماده ۲۵ ق.ن.رق

۵۴- گزینه ۲ صحیح است. ماده ۴۰ ق.ن.رق

۵۵- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۱۶ ق.آ.د.ک. هرگاه دعوی ضرر و زیان ابتداء در دادگاه حقوقی اقامه شود، دعوی مذکور قابل طرح در دادگاه کیفری نیست، مگر آنکه مدعی خصوصی پس از اقامه دعوی در دادگاه حقوقی، متوجه شود که موضوع واجد جنبه کیفری نیز بوده است که در این صورت می‌تواند با استرداد دعوی، به دادگاه کیفری مراجعه کند. اما چنانچه دعوی ضرر و زیان ابتداء در دادگاه کیفری مطرح و صدور حکم کیفری به جهتی از جهات قانونی با تأخیر مواجه شود، مدعی خصوصی می‌تواند با استرداد دعوی، برای مطالبه ضرر و زیان به دادگاه حقوقی مراجعه کند. چنانچه مدعی خصوصی قبلاً هزینه دادرسی را پرداخته باشد نیازی به پرداخت مجدد آن نیست.

بخش دوم

کشف جرم و تحقیقات مقدماتی

